DOSSIER	KW.141008
OPDRACHT	OPMAAK BEHEERSPLAN SINT-WIVINAKAPEL *Beschermd bij MB van 13.09.1996*
LIGGING	PROVINCIE VLAAMS-BRABANT Sint-Wivinadreef, 1702 Groot-Bijgaarden, Dilbeek *Dilbeek, 4de afd. sectie B, nr. 243c*
OPDRACHTGEVER	KERKFABRIEK SINT-EGIDIUS Isidoor Van Beverenstraat 1, 1702 Groot-Bijgaarden, Dilbeek
ARCHITECTEN	Luc De Backer & Veerle Nys Bodegemstraat 21, 1740 Ternat *lucdebacker.architect@skynet.be 0478/25.21.72* *veerle@z-ed.be 0477 / 20 39 93*
DATUM	01.09.2016

B E H E E R S P L A N S I N T - W I V I N A K A P E L

B I J L A G E N

BIJLAGEN

Bijlage 1

Perimeter van het gebied waarvoor een beheersplan wordt opgemaakt

Bijlage 2

Lijst premiegerechtigde werken
Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating

Bijlage 3

Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart

Bijlage 4

Beschermingsbesluit

Bijlage 5

Kadasterplan

Bijlage 6

Inventaris bouwkundig erfgoed

Bijlage 7

Inspectierapport monumentenwacht

Bijlage 8

Opmetingsplannen

Bijlage 1

Perimeter van het gebied waarvoor een beheersplan wordt opgemaakt

Sint-Wivinakapel

Sint-Wivinadreef, 1702 Groot-Bijgaarden, Dilbeek

Kadastrale ligging : Dilbeek, 4de afd. sectie B, nr. 243c

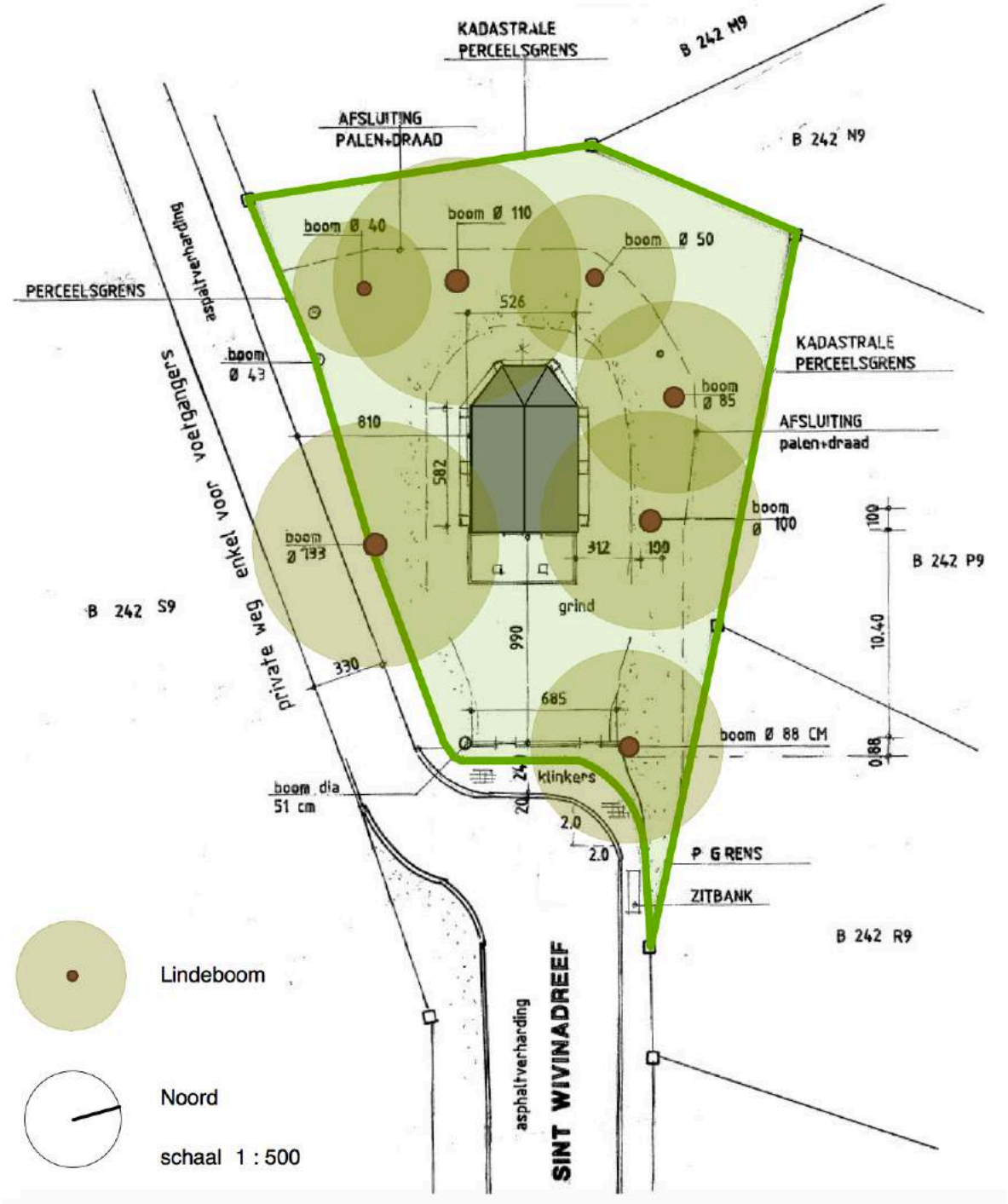

Bijlage 2

Lijst premiegerechtigde werken
Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating

Aard der werken	eenmalig	terugkerend	vrijstelling toelating	premie gerechtigd	forfaitaire werkzaamheden
Opsomming werkzaamheden					
EXTERIEUR					
2- Riolering					
Niet geïnspecteerd, te controleren en waar nodig te herstellen/vervangen van elementen	x				
Drainage te plaatsen	x				
Controle & onderhoud		x			
5- Metselwerken & natuursteen					
Natuursteen					
Lediaanse zandsteen (deels) te hervoegen, zwaar aangetaste en afschilferende stenen te vervangen.	x			x	
Elementen in blauwe hardsteen					
Barsten en scheuren indien storend en problematisch te verlijmen, visueel storende ontbrekende stukken in te boeten. Indien nodig elementen te vervangen.	x			x	
Metselwerk					
Metselwerk (deels) te reinigen ifv het herstel	x				
Cementhoudend voegwerk te vervangen	x			x	
Kapotte (verpulverde) stenen te vervangen	x			x	
Verluchtingsstenen (geperforeede steen) te verwijderen, eventueel te vervangen door metalen roostertjes (enkel indien spouw aanwezig en verluchting wenselijk)	x			x	
Bron					
Muurwerk & putdekstel te herstellen/vervangen	x			x	
Mozaïek					
Licht te reinigen	x			x	
6- Metaalwerken					
Metalen kruis, roostertjes, scharnieren, doken					
Roestwerend te behandelen en zwart te schilderen		x		x	
Bevestigingen te controleren, bij te regelen		x		x	
Dook blauwe hardsteen dorpel te vernieuwen, te verankeren met lood	x			x	
Metalen onderdelen te ontroesten, behandelen, en bij te regelen.	x			x	
Schrijnwerk : stopverf te vervangen, kapotte ruitjes te vervangen.		x		x	
Hekwerk					
Roestwerend te behandelen en te herschilderen.		x			
Ornament te reconstrueren	x				
7- Houtwerken					
Houtstructuur (niet toegankelijk)					
Aangetast hout te vervangen, en alle verbindingen te controleren, herstellen, verstevigen	x			x	
Aangetast hout curatief te behandelen.	x			x	
Schrijnwerk					
Ontbrekende en ingerotte elementen te vervangen : goten, topgevelbeëindiging, deur	x			x	
Alle houtwerk te behandelen		x		x	x
8- Dakwerken & regenwaterafvoeren					
Leien					
Asbesthoudende leien te vervangen door natuurleien (min. 3mm dik)	x			x	x
Asbesthoudende nok te vervangen door nok in lood	x			x	
Aansluitingen, lood en koper					
Zinken gootbekleding, afvoerbuizen en topgevelbeëindiging te vervangen	x			x	

Aard der werken	eenmalig	terugkerend	vrijstelling toelating	premie gerechtigd	forfaitaire werkzaamheden
9- Glas					
Schrijnwerk : stopverf te vervangen, kapotte ruitjes te vervangen.	x			x	
10- Mortels, voegwerk & cementeringen					
Cementgebonden voegwerk te vervangen (baksteen & natuursteen)	x			x	x
Cementering raamdorpels te herstellen/vernieuwen	x			x	
Ondergronds metselwerk te cementeren	x			x	
11- Behandelingen vocht en ongedierte					
Opstijgend vocht					
Muren behandelen tegen opstijgend vocht	x			x	
Houtstructuur					
Curatieve behandeling van aangesaste onderdelen	x			x	
14- Schilderwerken					
Schilderwerk					
Alle hout- en metaalwerk is te behandelen en schilderen in de originele kleuren.		x		x	x
16- Bevloeringswerken					
Plankier					
Plankier grijze baksteen te plaatsen rond de kapel ipv betondallen	x			x	
19- Veiligheid en toegankelijkheid					
Toegankelijkheid					
Ladderhaken te vervangen door genormeerde ladderhaken	x			x	
plafondluik te maken voor toegankelijkheid zolder	x			x	
25- Vegetatie rond gebouwen					
Bomen					
Te snoeien		x			
Beplanting					
verwilderde beplanting te onderhouden, deels heraan te planten		x			
INTERIEUR					
Lambrisering					
Asbesthoudende lambrisering te verwijderen, muren te herstellen	x			x	
Afwerkingslagen					
Wanden en plafond te herstellen en schilderen		x		x	
Vloeren					
Te reinigen		x			
Stenen altaar (baksteen)					
Te vervangen door houten of natuurstenen altaar, sobere vormgeving, plaats opstelling reliekschrijn te voorzien	x			x	
Houten kerkmeubilair					
Te herstellen & behandelen	x			x	
Onderhoud : periodiek af te stoffen & te reinigen		x			
Opbergruimte					
Maatkast te plaatsen achteraan voor opbergen vazen, kaarsen, kuismateriaal	x				
Handpomp					
Bij te regelen		x		x	
CULTUURGOEDEREN					
niet aanwezig					
TECHNISCHE INSTALLATIES					
Elektriciteit & verlichting					
Elektrische aansluiting te voorzien (niet aanwezig)	x				
Verlichtingsarmaturen te plaatsen	x				

Bijlage 3

Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart

Lijst
Sint-Wivinakapel

Aanduiding op kaart

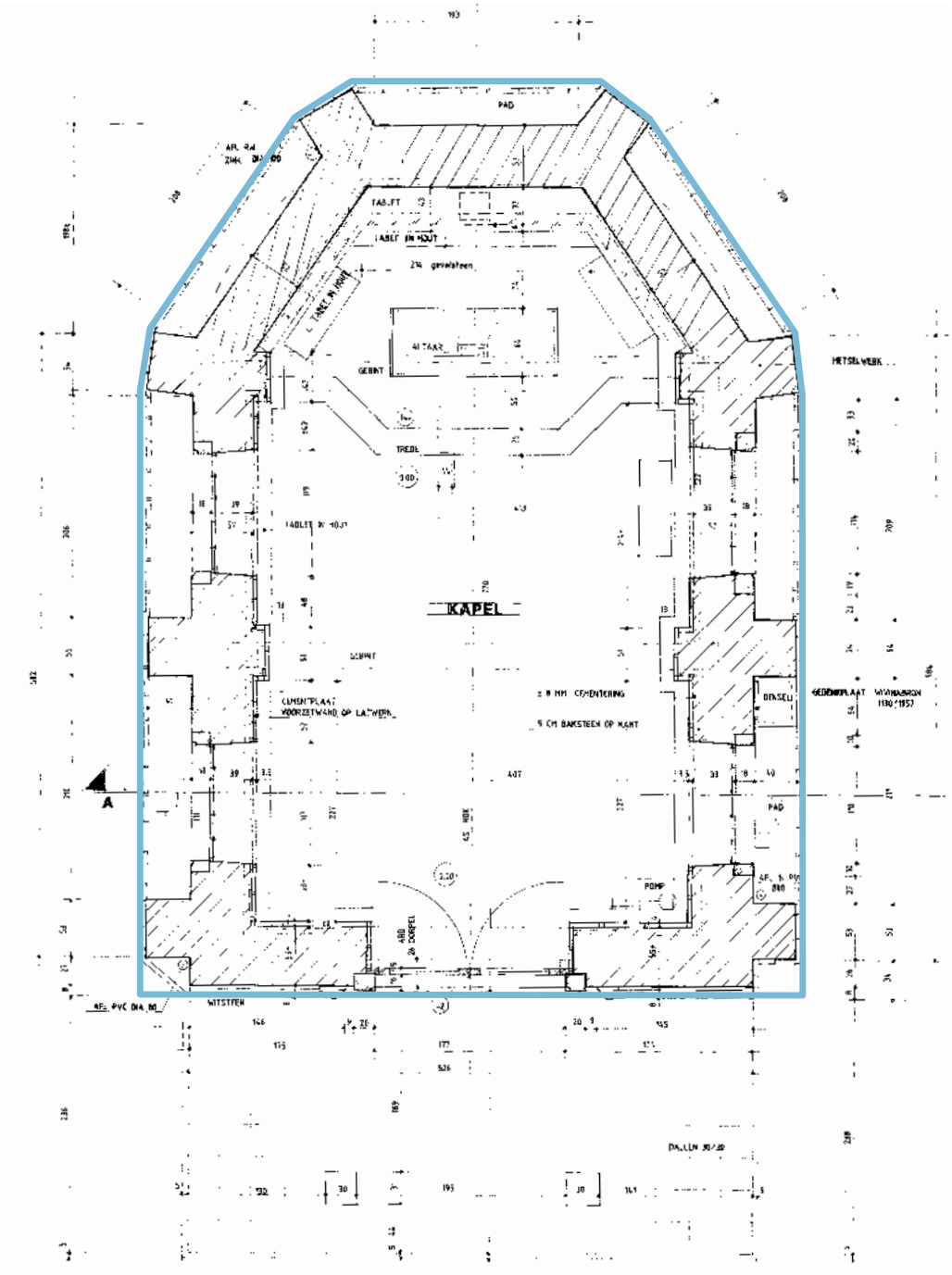

Bijlage 4

Beschermingsbesluit

3093

VLAAMSE REGERING

13/9/96

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN,

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1995 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 20 januari 1993 en van 7 oktober 1993;

Gelet op het ministerieel besluit van 08 juni 1995 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 mei 1996,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
De voormalige Sint-Wivina-abdij met inbegrip van de ommuring, gelegen te
Dilbeek (Groot-Bijgaarden), Hendrik Placestraat 5;

1706-92

bekend ten kadaster:
Dilbeek, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 219G(DEEL), 220N(DEEL), 224Z2(DEEL), 243C(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als dorpsgezicht:
Het domein van de voormalige Sint-Wivina-abdij, gelegen te Dilbeek (Dilbeek), Wolsemstraat ;
Dilbeek (Groot-Bijgaarden) Kloosterstraat ; Hendrik Placestraat 5;
bekend ten kadaster:
Dilbeek, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 59A, 60A, 60B, 61B;
Dilbeek, 4e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 219G, 220K, 220M, 220N, 220P, 220R, 224A3, 224H2, 224M2, 224Y2, 224Z2.

Art. 2.
De **historische** waarde wordt als volgt omschreven:
aanvankelijk een van de abdij van Affligem afhankelijke priorij, opgericht in 1126-29 door Godfried I van Brabant, in 1548 tot een zelfstandige Benedictinessenabdij verheven en uiteindelijk opgeheven in 1794.
Het poortgebouw (1729): een gaaf bewaard, classicistisch geinspireerd, bak- en kalkzandstenen poortgebouw met natuurstenen voorgevel geaccentueerd door de als risaliet uitgewerkte poorttravee, met rondboogpoort ingeschreven in een vooruitspringende en geblokte rechthoekige omlijsting bekroond met een driehoekig fronton.
De eveneens symmetrisch opgevatte maar sobere achtergevel wordt geritmeerd door pilasters met entablement en vaasbekroning, terwijl een sluitsteen het wapen van de abdis G. de Gages met leus "Deus fortitude mea" en de smeedijzeren borstwering de bouwdatum 1729 bevat.
Het priesterhuis (1756): gaaf bewaarde bak- en kalkzandstenen langsbouw in Louis XV-stijl d.m.v. gevelankers 1756 gedateerd, gekenmerkt door een rijke en verzorgde uitvoering, met natuurstenen voorgevel geritmeerd door midden- hoekrisalieten, waarbij de drie middelste traveeën, afgelijnd door pilasters met kapiteel en entablement worden bekroond met een acoladefronton. Bovendien een gaaf bewaard interieur met fraaie Louis XV-trap, stucplafonds, schouwmantels en binnenluiken.
Het pachthof (1775): een L-vormig bak- en kalkzandstenen volume, met merkwaardig gebogen voorgevel en achteruitwijkend mansardedak, het resultaat van diverse verbouwingen als 18de-eeuwse elementen waaronder een geblokte toegangspoort en steekboogvensters.
De infirmerie (1632): breedhuis in traditionele bak- en zandsteenstijl met natuurstenen plint, puilijst, hoekkettingen, kruis- en kloosterkozijnen en rondboogdeur, daterend van 1632 en gerestaureerd in de eerste helft van de 18e eeuw, waarbij de oorspronkelijk vrijstaande spiltrap in het gebouw werd geïnkorporeerd.
De ommuring: een bakstenen omheiningsmuur verstevigd met

steunberen, door middel van jaarstenen respect. 1636, 1641 en 1676 gedateerd en typologisch een belangrijke component van deze vm. abdijsite.
De funderingsresten van de abdijkerk en het kloosterpand die door middel van een gedeeltelijke heropbouw en bomenaanplant inplanting en proporties van het verdwenen complex visualiseren.
De St.-Wivinakapel (1660): een eenvoudige bak- en kalkzandstenen kapel met rechthoekige plattegrond en driezijdige koorsluiting gelegen aan het eindpunt van de vml. toegangsdreef.

Het oorspronkelijke abdijdomein binnen de muren met bewaarde typologische kenmerken van een abdijtuin waaronder moestuin, boomgaard, serres en visvijvers gevoed door de langsstromende Molenbeek.

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 13 SEP. 1996

Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS.

Bijlage 5

Kadasterplan

Federale Overheidsdienst FINANCIEN

Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie

Sint-Wivinakapel

Gecentreerd op:DILBEEK 4 AFD/GROOT-BIJGAARDEN/

Toestand Laatste fiscale versie. (01.01.2014)

Schaal: 1/1000

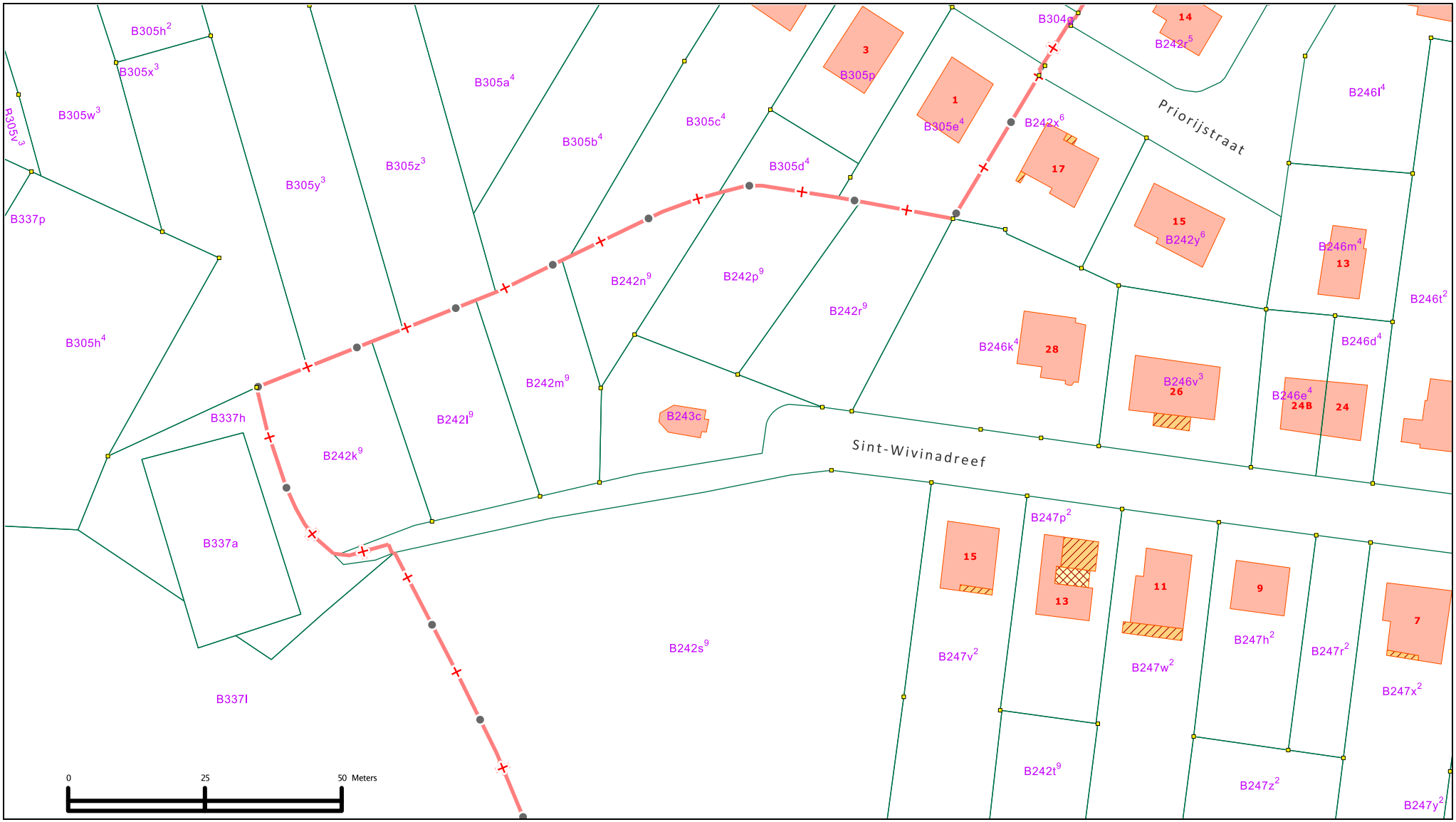

© 10/02/2015 Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Het publiek gebruik van dit niet-officiële document is onderworpen aan de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, die als enige bevoegd is voor het afleveren van een officieel uittreksel.

N

.be

Bijlage 6

Inventaris bouwkundig erfgoed

De Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed

Sint-Wivinakapel (ID: 38968)

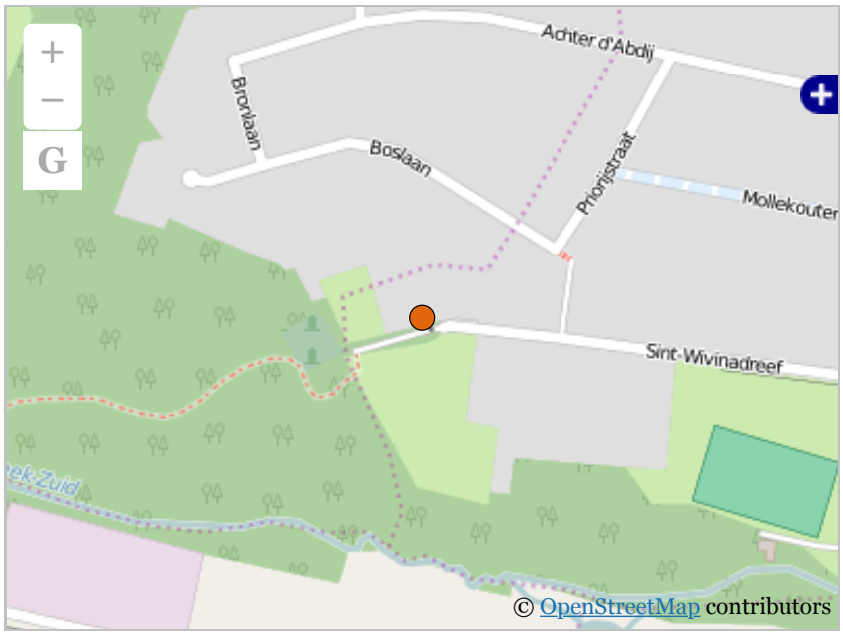

Alle foto's

Administratieve Gegevens

Alternatieve naam:	
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Dilbeek
Deelgemeente:	Groot-Bijgaarden
Adres:	Sint-Wivinadreef zonder nummer
Status:	Bewaard
Vastgesteld:	Ja (Vaststelling Bouwkundig Erfgoed 28-11-2014)
Beschermingen:	▪ OB000030
Gebeurtenissen:	▪ Actualisatie Dilbeek (actualisaties: 11-10-2006 - 11-10-2006). ▪ Adrescontrole Dilbeek (adrescontroles: 27-06-2007 - 27-06-2007). ▪ Herinventarisatie Dilbeek (geografische herinventarisatie: 22-03-2010 - 01-07-2013). ▪ Inventarisatie Dilbeek (geografische inventarisatie: 01-01-1975 - 31-12-1975).
Verdere informatie:	

Beknopte karakterisering

Typologie:	betreedbare kapellen (klein erfgoed)
Context:	
Stijl:	
Datering:	interbellum

Materiaal:

Soort:

Beschrijving

Sint-Wivinakapel oorspronkelijk uit de 17de eeuw gelegen op het einde van de dreef in de as van de toegang tot he Sint-Wivinaklooster op een perceel afgezet met lindebomen en toegankelijk via een ijzeren hekken met twee toegangen. Opgericht naast een bron (zie gevelsteen met opschrift: "St.-Wivinabron / 1130 / water verkrijgbaar / / de kapel en 't klooster / 1957"). De kapel is elk jaar het einddoel van de Sint-Wivinaprocessie op de eerste zonda van mei. In 1996 werd de kapel mee beschermd als monument met de gebouwen van de Sint-Wivina-abdij (datun besluit: 13 september 1996).

Boven de toegangsdeur van de kapel staat het jaartal "1660" wat kan wijzen op de eerste stenen kapel die op deze locatie stond. De kapel, in de 18de eeuw nog op grondgebied Sint-Ulriks-Kapelle, is meermaals aangepast en de steen met inscriptie "Emmanuel / Desferrieres / le 24 d'aout / 1808" geeft waarschijnlijk de aanpassingen weer d onder de toenmalige eigenaar van de abdij, Emmanuel Desferrieres, werden uitgevoerd. Een tweede steen met inscriptie: "G.H.D.F. / anno / 1880 / S. Wivine" wijst ook op de grondige aanpassingen in dat jaar. In 1929 wordt op het kadaster een "gehele herbouwing" opgetekend en krijgt de kapel haar huidig grondplan. Sinds de inventarisatie uit de jaren 1970 is ze nogmaals gerenoveerd. Een foto van begin 20ste eeuw (bewaard in het gemeentearchief) geeft de kapel bepleisterd weer met schijnvoegen en een aangebouwde luifel onder zadeldakje. Deze bepleistering en de houten luifel werden in 1976 verwijderd.

Gedecapeerde kapel in bak- en natuursteen (bij de inventarisatie in de jaren 1970 was de kapel nog gecementeerd op rechthoekige plattegrond van twee traveeën en een driezijdige koorafsluiting onder leien zadeldak waarvan de nok bekroond is met een ijzeren kruis. Gebruik van zandsteen voor hoekkettingen en de kwarthol geprofileerde omlijstingen van de muuropeningen, voor de afzaat van de plint tegen de voorgevel en de afzaat van de steunbere Puntgevel met rechthoekige toegangsdeur onder hardstenen latei en houten dubbele deur met ijzer en glas. Bovenaan in de puntgevel bevindt zich een mozaïek met afbeelding van Sint-Wivina met schild. Tegen de zijgevels en en het koor steunberen en in de zijgevels twee rechthoekige muuropeningen met glas in lood.

Eenvoudig bepleisterd en geschilderd interieur met vloertegels met ingelegde motieven en vlakke zoldering. Eenvoudig bakstenen altaar en beeld van Sint-Wivina tegen de achterwand.

- Kadaster Vlaams-Brabant, mutatieschetsen Dilbeek, afdeling IV (Groot-Bijgaarden), 1929/30.
- BEECKMANS R. 1997: *Honderd jaar Broeders van de Christelijke scholen in Groot-Bijgaarden 1897-1997*, Groot-Bijgaarden, 82.
- ROELANTS N. 2008: *Voetsporen van devotie. Processies in Vlaams-Brabant*, Leuven, 127.
- VERBESSELT J. 1967: *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw, deel VI, Tussen Zenne en Dender V*, Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams-Brabant, Pittem, 103-105.

Bron: VERWINNEN K. met medewerking van KENNES H. & THOMAS H. 2011: *Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie Vlaams-Brabant, Gemeente Dilbeek, Herinventarisatie*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen VLB7, (onuitgegeven werkdocumenten).
Auteurs: Verwinnen
Datum tekst: 2011

Alle teksten

Relaties

- maakt deel uit van Groot-Bijgaarden

U kunt deze pagina citeren als:

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Sint-Wivinakapel*. In *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Opgehaald van https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/38968 op 25-05-2016 10:57.

Bijlage 7

Inspectierapport monumentenwacht

B-13/22181/2015/B

MONUMENTENWACHT VLAAMS-BRABANT

Inspectierapport B-13/22181/2015/B - Sint-Wivinakapel
Sint-Wivinadreef - 1702 GROOT-BIJGAARDEN

Bijlage 8

Opmetingsplannen

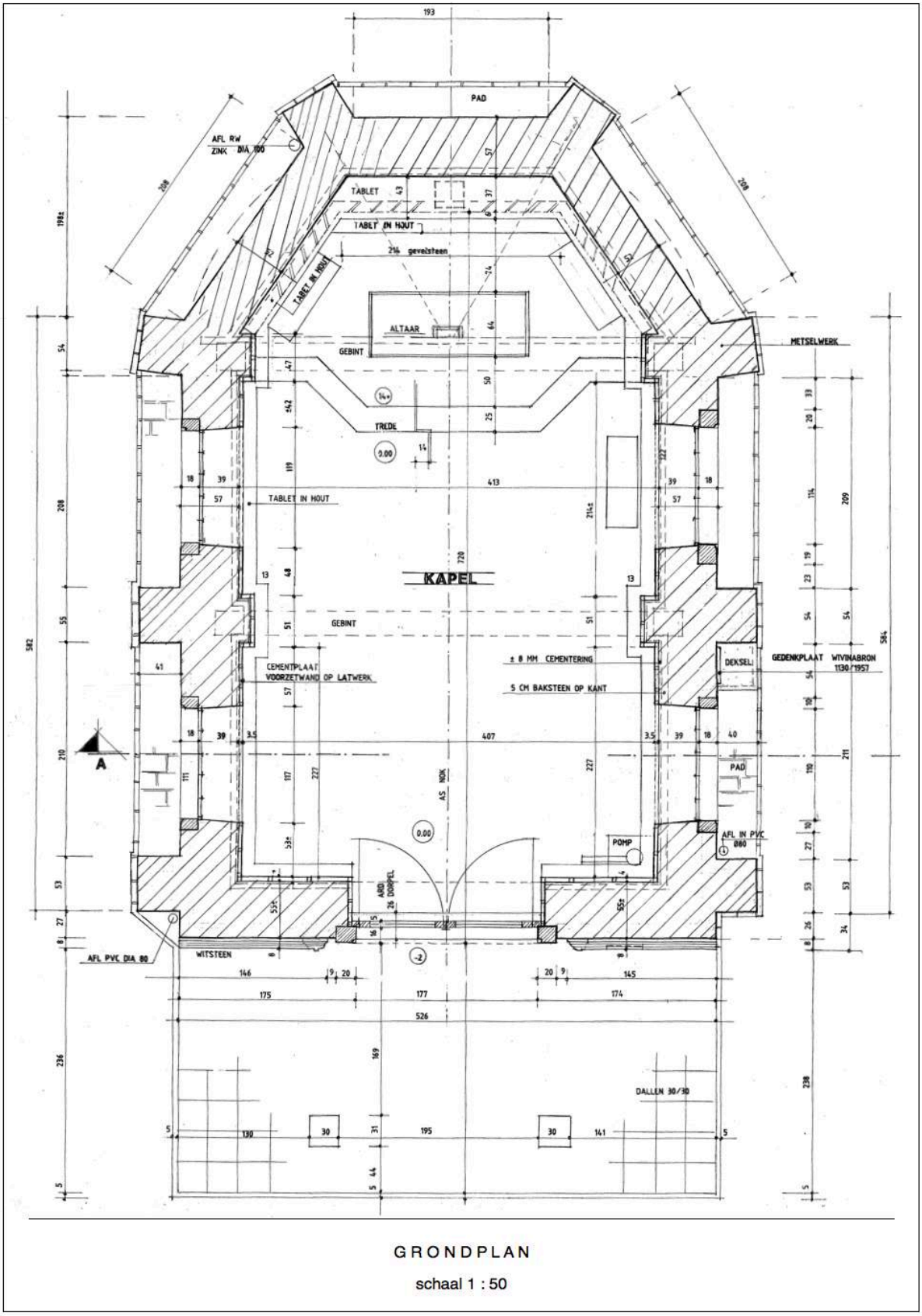

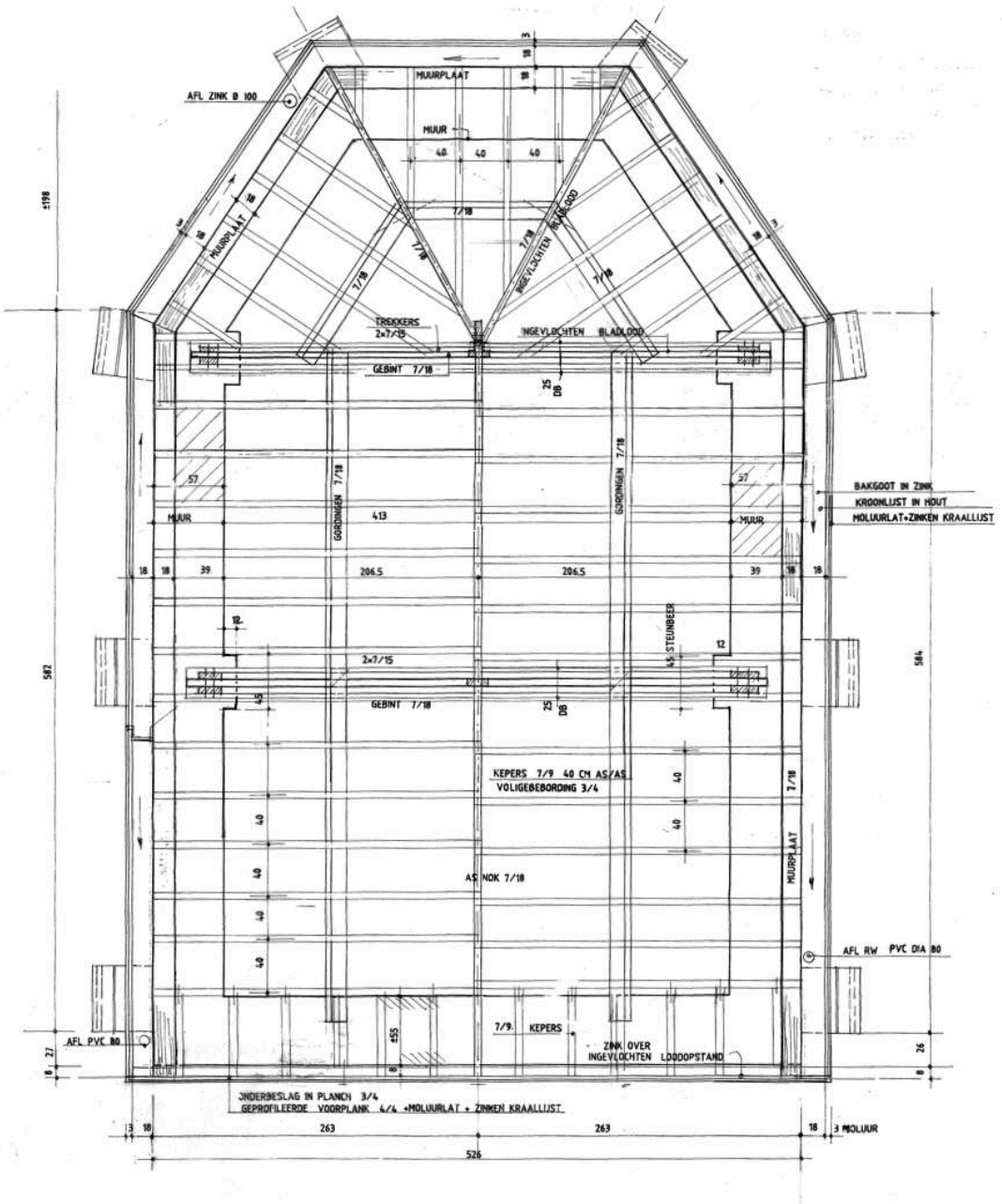

PLAN ZOLDER

schaal 1 : 50

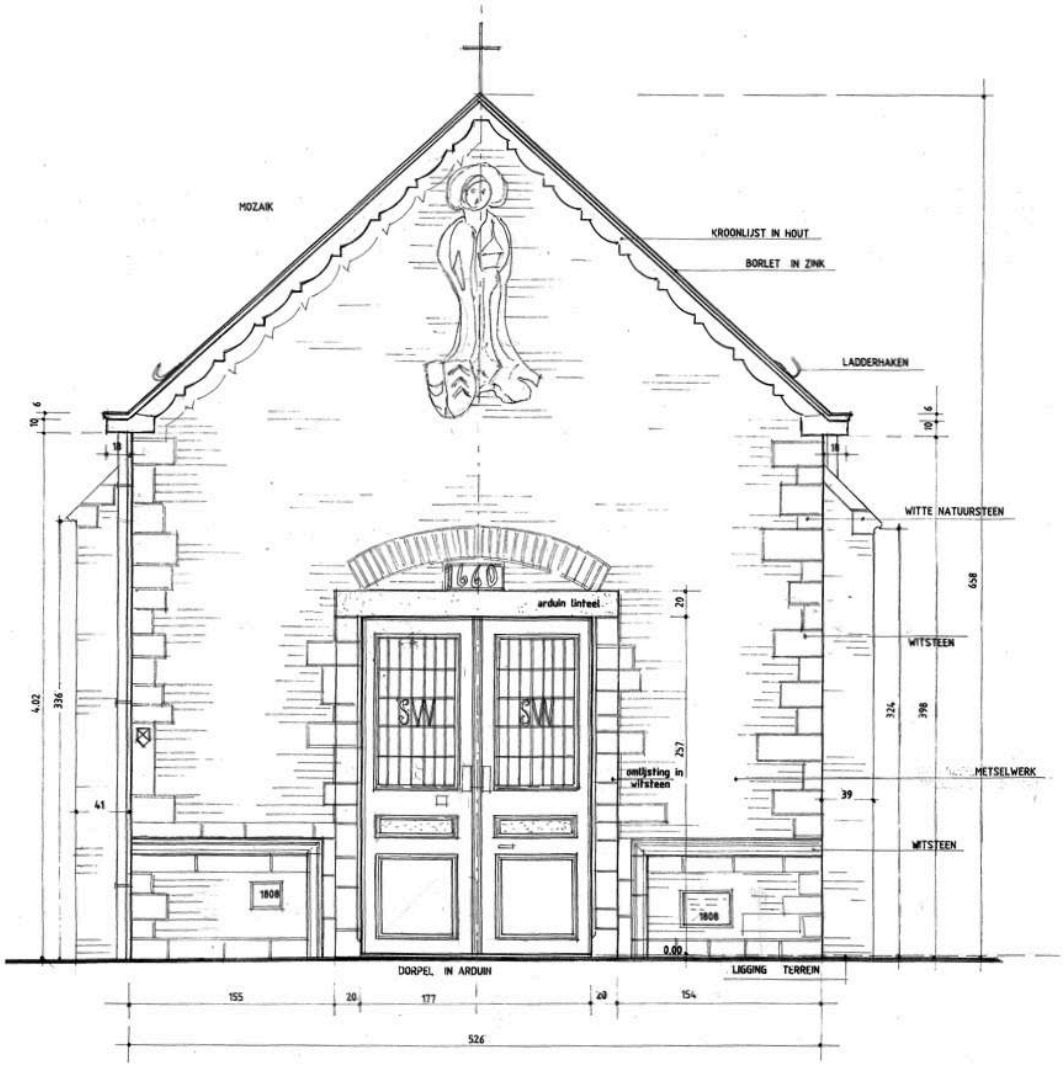

VOORGEVEL

schaal 1 : 50

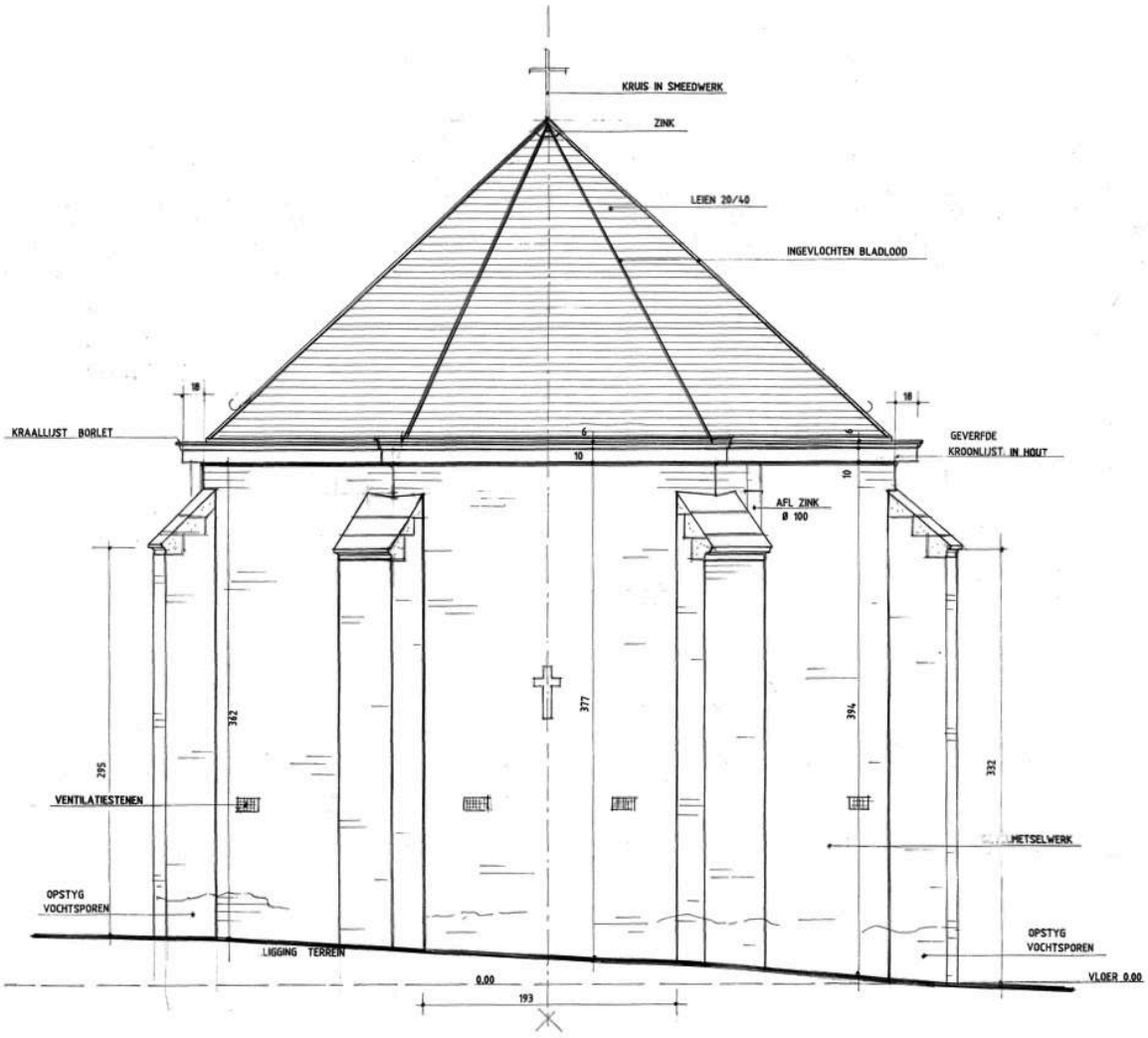

ACHTERGEVEL

schaal 1 : 50

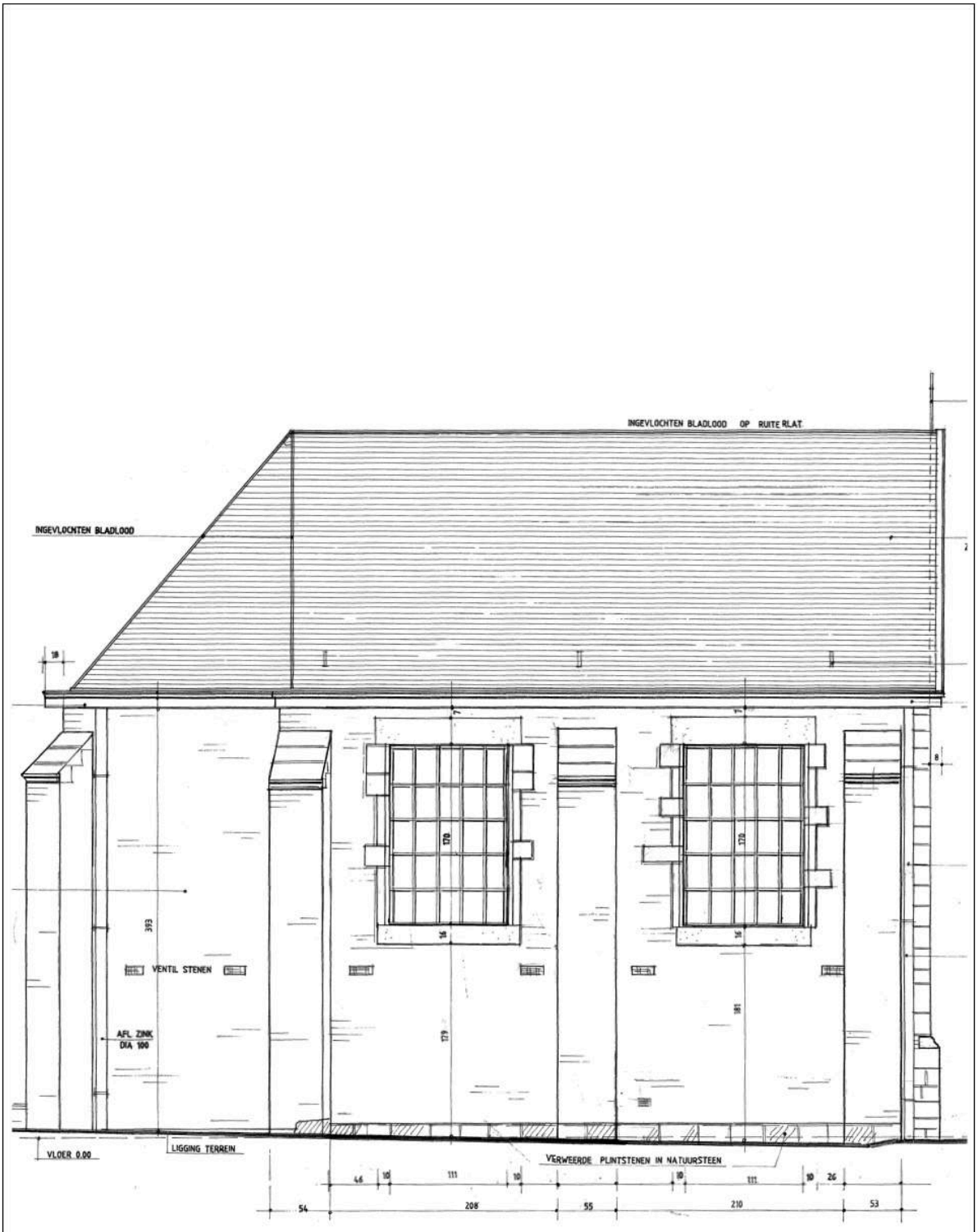

GEVEL LINKS

schaal 1 : 50

Architect Luc De Backer - 1740 Ternat - Bodegemstraat 21 - 0478 / 25.21.72 - lucdebacker.architect@skynet.be
Architect Veerle Nys bv bvba - 1020 Brussel - Stefaniastraat 63 - 0477 / 20.39.93 – veerle@z-ed.be

GEVEL RECHTS

schaal 1 : 50

Architect Luc De Backer - 1740 Ternat - Bodegemstraat 21 - 0478 / 25.21.72 - lucdebacker.architect@skynet.be
Architect Veerle Nys bv bvba - 1020 Brussel - Stefaniastraat 63 - 0477 / 20.39.93 – veerle@z-ed.be

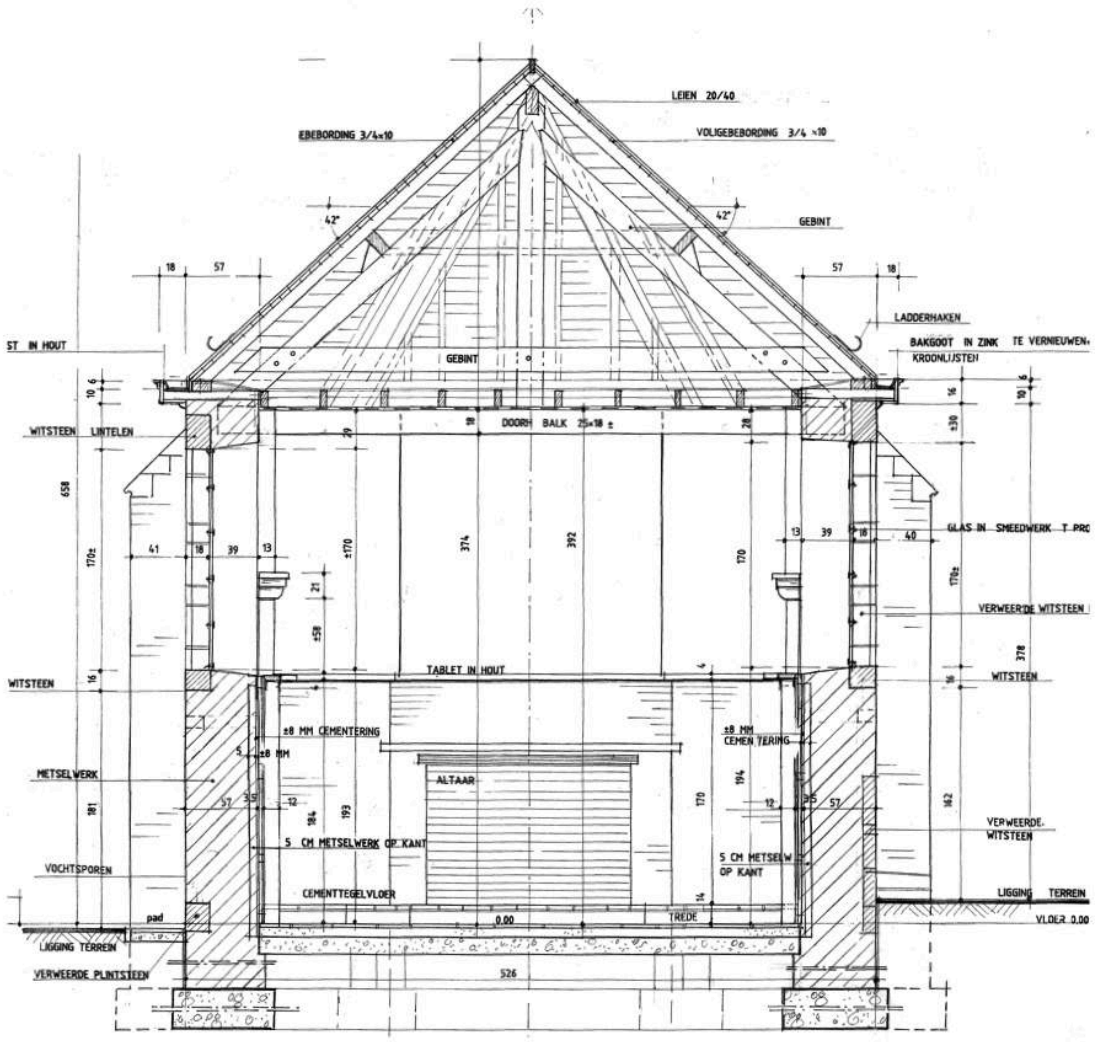

SNEDE

schaal 1 : 50